21 söndagen efter Trefaldighet

Kyrkoherde em. Sten Rydh, 2026–10–25
Söndagens ämne: Trons fäste
Epistel: Ef. 6:10–18, Guds vapenrustning
Evangelium: Joh. 4:46–53, Konungsmannens son

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för ditt heliga ord. Tala till oss och verka med din helige Ande i våra hjärtan så att vi blir får som känner igen den gode herdens röst. Amen.

Predikotext 3 årg.: Joh. 10:22–30 Trons väg till visshet

22 Vid den tiden kom tempelinvigningens högtid i Jerusalem. Det var vinter, 23 och Jesus gick omkring i Salomos pelarhall i templet. 24 Då omringade judarna honom och frågade: "Hur länge ska du hålla oss i ovisshet? Om du är Messias, så säg det öppet till oss!" 25 Jesus svarade: ”Jag har sagt det till er, men ni tror det inte. Gärningarna som jag gör i min Fars namn vittnar om mig. 26 Men ni tror inte, för ni hör inte till mina får. 27 Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. 28 Jag ger dem evigt liv. De ska aldrig någonsin gå förlorade, och ingen ska rycka dem ur min hand. 29 Min Far som gett mig dem är större än allt, och ingen kan rycka dem ur min Fars hand. 30 Jag och Fadern är ett.”

Dagens ämne i vår evangeliebok är trons fäste. Det är ett viktigt bibliskt faktum att den kristna tron inte är något löst och tillfälligt som när vi säger: ”det tror jag nog…” Då betyder tro bara ett tyckande, en åsikt, något tillfälligt. När man inte säkert vet säger man: ”Jag vet inte, men jag tror att det är så.”

Den bibliska tron däremot är något fast och visst och säkert. Tron är som ett ankare, som kan hålla fast en stor båt. Tron har ett säkert fäste. Tron bygger på en fast grund som inte kan vackla. Denna grund är Gud själv. Allting i världen är osäkert och föränderligt. Men Gud är alltid densamme. Hans ord är fast och visst. Det Gud har lovat kommer han alltid att hålla. Därför talar också Bibeln om att trons grund är Guds löfte, ett löfte som aldrig kan svika. I Hebréerbrevet står det: ”*När Gud gav löftet till Abraham svor han vid sig själv, eftersom han inte hade någon högre att svära vid. Han sade: Jag ska rikligt välsigna dig och rikligt föröka dig. Så fick Abraham efter tålmodig väntan vad Gud hade lovat*” (Hebr. 6:13f). Gud hade lovat Abraham att han skulle få en son och att den utlovade Messias skulle komma genom hans säd i framtiden. Och Abraham trodde på Guds fasta löfte och det står att detta räknades honom till rättfärdighet (Rom. 4:3).

Hebreerbrevet liknar detta löfte vid ett ankare, där vår tro får ett säkert fäste. Det står: ”*Så skulle vi, genom två orubbliga uttalanden, där Gud omöjligt kan ljuga, få en kraftig uppmuntran, vi som har sökt vår tillflykt i att hålla fast vid det hopp vi har framför oss. Detta hopp har vi som ett tryggt och säkert själens ankare som når innanför förhänget. Dit gick Jesus in och öppnade vägen för oss, när han blev överstepräst för evigt, på samma sätt som Melkisedek*” (Hebr. 6:18–20).

Tron är alltså som vårt ankare som har fastnat inne i det allraheligaste i templet. Där fanns den heliga arken av guld dit översteprästen gick in en gång varje år på försoningsdagen och stänkte blodet av ett offerdjur på locket av arken som kallas nådastolen. (läs Hebr. 9 kap.!) Det var en förebild för Kristi offer på korset. Därför står det att tron är ett säkert ankare som når innanför förhänget, alltså in i det allra heligaste. Så är den kristna tron fast förankrad vid det allra heligaste, nämligen vid löftet om Kristus och hans försoning.

Skillnaden mellan mänsklig tro och gudomlig, biblisk tro är oerhört stor. Det vi människor tror och hoppas ändras hela tiden. Men den kristna tron är en Guds gåva genom evangelium som är oföränderlig och säker. Den bygger på Guds löfte. Och detta löfte är det kristna evangeliet: *”Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv”* (Joh. 3:16).

I vår predikotext möter vi Jesus i templet. Tempelinvigningens fest var inne. Den firades ungefär i mitten av december. Den heter på hebreiska C*hánukka* och firades till minne av vad som hade skett ett par hundra år tidigare (år 165 f Kr). Då hade Jerusalems tempel vanhelgats av en grym och ogudaktig, hednisk kung från Syrien. Han hette Antiokus Epifanes. Han förföljde den judiska religionen och hade satt upp ett altare till den hedniske avguden Zeus i templet i det allraheligaste. Men templet blev renat och återupprättat av några modiga män under ledning av Judas Mackabeus och hans far och bröder. Detta skildras utförligt i de apokryfiska Mackabéerböckerna, som Luther också översatte och som fanns i alla lutherska biblar fram till 1800-talet. Nu finns de nyöversatta i Bibel 2000.

När Jesus gick omkring där i templet omgiven av folkmassorna, var det många judar som blev otåliga. De ville ha klart besked om Jesus var Messias eller inte. De tyckte att det var Jesu plikt att upplysa allt folket om vem han var. Bakom detta låg säkert tanken att Messias skulle vara en ledare för folket som då i stor mängd skulle samlas omkring honom. Hoppet var att en sådan Messias skulle göra slut på den romerska ockupationen av Israel. Man längtade efter att landet inte längre skulle styras av de mäktiga och ofta mycket grymma romarna. Man ville ha frihet! Nu tyckte man att det var ett lämpligt tillfälle för Jesus att träda fram – om han verkligen var Messias. När så mycket folk hade samlats borde ju Jesus ta tillfället i akt och ta ledningen och inte längre gå omkring i tysthet.

Judarna var mycket otåliga och sa: *”Hur länge ska du hålla oss i ovisshet? Om du är Messias, så säg det öppet till oss!” (v 24).* För dessa judar fanns det bara två alternativ. Om Jesus verkligen var Messias måste han vara en ledare som med kraft trädde fram öppet inför folket. Men om han inte gjorde det utan fortsatte med sin stillsamma verksamhet, då han bara predikade och botade sjuka och gjorde vissa under, ja då kunde han inte var den Messias som de väntade på.

Men Jesu svar visar att det fanns en tredje möjlighet. Han var verkligen Messias, men en Messias som var helt annorlunda än vad dessa judar hade tänkt sig. Jesus svarade dem: *”Jag har sagt det till er, men ni tror det inte. Gärningarna som jag gör i min Fars namn vittnar om mig. Men ni tror inte, för ni hör inte till mina får”* (v 25f).

I detta svar ligger den rätta förklaringen. Jesus hade verkligen många gånger vittnat om sig själv som Guds evige Son. När Petrus bekände: ”*Du är Messias, den levande Gudens Son*” hade Jesus svarat: ”*Salig är du, Simon, Jonas son, för det är inte kött och blod som har uppenbarat det för dig, utan min Far i himlen*” (Matt. 16:16–17). De som hade följt Jesus och lyssnat på hans undervisning hade många gånger fått höra Jesu ord om sig själv och om hur han såsom Messias, Kristus, uppfyllde profetiorna. De som då lyssnade och trodde kallar Jesus för ”sina får”. Jesus själv är herden, och alla som lyssnade och trodde på hans ord är fåren.

Men de judar som nu otåligt väntade på att Jesus skulle ”bekänna färg” var inte sådana får som verkligen lyssnade och trodde på hans undervisning. Istället försökte de om och omigen finna fel i hans undervisning. De avvisade den eftersom den inte stämde med deras förutfattade meningar om hurdan Messias måste vara.

Så är våra tankar om Gud i regel helt felaktiga så länge inte Gud genom sin Ande har fått öppna våra hjärtan. Även dagens allmänreligiösa människor har en mängd förutfattade

meningar om hur Gud måste vara. Om sedan Bibeln inte stämmer med denna bild anser de att Bibeln måste ha fel. Detta är det största hindret. Om vi ska kunna höra och förstå vad Gud säger är det viktigaste att vi verkligen lyssnar och låter honom förklara för oss. Jesus fortsätter i vår text med att säga: ”*Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. Jag ger dem evigt liv*” (v 27). Jesu verkliga lärjungar är sådana som både lyssnar på vad Jesus säger och sedan också tror på det och följer honom. En sådan tro kan inte stå samman med människans naturliga tankar. Det beror på att vi alla är syndare. Våra tankar om vem Gud är har blivit förvridna. Av naturen tror vi mest på oss själva och kan inte acceptera när Gud genom sin lag avslöjar oss som förtappade syndare. Fariseer och skriftlärda kände visserligen väl till vad som lärs om synden hos Mose och profeterna. Men de hade inte förstått djupet och allvaret av syndens makt. De trodde att man genom sin fria vilja med Guds hjälp kunde övervinna synden. Så länge sådan tankar råder i hjärtat kan människan inte komma till en sann tro på Gud. Först måste hennes egen synd avslöjas i grunden. När då en människa förstår sin förtvivlade situation och hör evangelium om frälsningen, kan tron också genom Guds nåd tändas i hennes hjärta.

Detta ser vi hos de många uppenbara syndare, som lyssnade på Jesu ord och kom till tro. De förstod att förlåtelsen också var till för dem och litade på Jesu löfte. Därför säger Jesus till alla som tror på honom: ”*Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. Jag ger dem evigt liv. De ska aldrig någonsin gå förlorade, och ingen ska rycka dem ur min hand*” (v 27f). Så slutar vår predikotext med att Jesus klart och tydligt bekänner vem han verkligen är. Han säger: *”Min Far som gett mig dem är större än allt, och ingen kan rycka dem ur min Fars hand. Jag och Fadern är ett”* (v 29f). Jesus är alltså ett med Fadern. Han är Guds evige Son som fanns från begynnelsen, före skapelsen (jfr Joh. 1:1). Så länge våra förutfattade meningar om Gud står i vägen kan vi inte fatta och ta emot detta. Vi kan och vill inte tro att en människa kan vara Gud. Jesus säger ju att han, som verkligen är en människa, samtidigt är ett med Fadern i himlen.

När judarna hörde detta blev de ursinniga och tog upp stenar för att döda honom (v 31). Men detta berodde på deras otro. De hade gjort sig en egen bild av Messias, och när Jesu undervisning inte stämde med deras bild, blev de Jesu fiender. Så säger också många människor idag nej till Kristus därför att deras bild av hur de vill ha kristendomen inte stämmer med vad Bibeln lär. De vill gärna ha en kraftfull, karismatisk ledare som går i spetsen. De vill ha en religion som passar nutidsmänniskan. Så har tyvärr många kyrkor idag en undervisning som mer och mer har anpassat sig till människors åsikter och önskningar. Men en sådan religion håller inte i liv och död. Den är som saltet som har mist sin sälta och bara duger till att kastas bort (Matt. 5:13).

Men Jesus säger: ”*Himmel och jord ska förgå men mina ord ska aldrig förgå*” (Matt. 24:35).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.